

(Det talte ord gælder)

Borgmester Niko Grünfelds (Å) tale ved Borgerrepræsentationens førstebehandling af budget 2019 - 30. august 2018

Klimaforandringerne er ikke længere noget, vi kun læser om i tunge rapporter. De kan ses med det blotte øje. De kan mærkes på krop og jord i en sådan grad, at selv de, der har lukket øjnene i årevis, efterhånden må erkende, at klimaet er i krise.

Verden bliver varmere. Ikke alene er det et faktum. Det er også en brændende platform – i bogstavelig forstand – som kalder på en grøn, klimavenlig og økonomisk omstilling.

København er nødt til at tage et ekstra ryk på klimaområdet, og der er ingen tid at spilde!

Alternativet blev stiftet på baggrund af klimakrisen og ønsket om ny politisk kultur. Det gælder naturligvis også her i København.

Vi arbejder på, at København, udover at være den bedste by i verden, også skal være den bedste by for verden. Det er et ambitiøst mål, det ved vi, men vi sætter barren højt.

Inspireret af FN's 17 verdensmål er det vores målsætning, at København senest i 2030 er den mest grønne, mest bæredygtige og mest eksperimenterende by i verden.

Bæredygtighed skal gennemsyre alle politikområder – lige fra indkøb og daginstitutioner til fodboldbaner og sagsbehandling.

For os er et godt samfund nemlig et bæredygtigt samfund, hvor den grønne, den sociale og den økonomiske bundlinje går hånd i hånd.

*

På det grønne område tager københavnerne i dag allerede ansvar ved at hoppe på jernhesten, spise økologisk, genbruge og sortere affald. Den velvilje glæder os i Alternativet. Men som kommune og by kan vi gøre langt mere.

Verdens regeringer – ikke mindst vores egen – sidder fast i 1. gear på omstillingen. Det er derfor os – byerne – der skal sætte turbo på, hvis vi skal have nogen chance for at redde planeten.

I København er vi måske i omkring 3. gear i dag. Men andre byer ligger oppe i 4.-5. gear.

Tag for eksempel Paris, som indfører flere og flere bilfrie dage, som har plantet 500 forskellige plantearter i en af byens parker for at opnå større biodiversitet – og som har besluttet at forbyde både benzin- og dieslbiler fra 2030.

Eller Singapore, som har stramme krav til bæredygtighed i alt nybyggeri. Eller Oslo, som vil have et helt bilfrit centrum.

Vi skal op i samme gear som verdens mest bæredygtige byer. Og så skal vi sammen skubbe omstillingen op i 6. gear – ellers sker det simpelthen ikke!

- Lad os derfor gøre mere plads til cykler, busser og eldrevne biler og kortlægge københavnernes reelle CO2-udledning fra forbrug.
- Lad os servere mere lokalproduceret og plantebaseret mad i skoler, daginstitutioner og kantiner – og foretage bæredygtige indkøb i kommunen.
- Lad os bygge bæredygtige svømmehaller, anlægge miljørigtige kunstgræsbaner og droppe plastik på festivalerne.

*

På det sociale område kan København gøre langt mere, end vi gør i dag. De sociale indsatser skal ikke alene være bedre. De skal også være mere personlige og fleksible. Løsninger og tilbud skal i højere grad være tilpasset den enkelte københavnervner.

Hvad får 55-årige Mogens ud af at møde hver morgen på jobcentret i flere år? Eller hvad gavner det nyuddannede Annemette at søge x antal job om ugen inden for brancher, hun ikke er uddannet til, alene fordi hun skal?

Ingenting. Det er spild – af tid og ressourcer.

I Alternativet ønsker vi et samfund i balance – ikke et samfund i konkurrence.

- Lad os derfor i stedet eksperimentere med dagpenge og kontanthjælp uden modkrav og personlige budgetter til de mest udsatte borgere.
- Lad os skubbe bureaukrati, kontrol og tvang til side og i stedet vise københavnere tillid, for eksempel ved at afskaffe snydeknappen.
- Og lad os give endnu flere københavnere mulighed for at leve meningsfulde liv i sunde fællesskaber ved blandt andet at indføre et kulturklippekort for børn og unge i udsatte byområder, skabe flere fritidsaktiviteter for især udsatte unge og voksne og få flere flygtninge ud på fodboldbanen.

*

På det demokratiske område halter København også efter. Det er åbenlyst, når blot 62 % af københavnervnerne stemte ved kommunalvalget sidste år.

Vi har brug for en ny politisk kultur i København, så københavnervnerne ikke alene får mere tillid til os folkevalgte og demokratiet – men som også giver københavnervnerne lyst til at engagere sig endnu mere og tage et fælles ansvar for vores by.

Demokrati skal nemlig være for alle københavnervnerne. Alle skal føle sig velkomne og hørt - uanset deres baggrund, bopæl eller indkomst.

- Lad os derfor give københavnervnerne mulighed for at rejse borgerforslag.
- Og lad os indføre borgerbudgetter, så borgerne i de enkelte bydele får mulighed for direkte at udvikle idéer og bestemme, hvad der skal bruges penge på.

*

Københavnerne sætter pris på grønne områder: Parker, åndehuller, vild natur, sjældne dyre- og plantearter og højt til himlen – som på Amager Fælled.

Det kan jeg godt forstå, for vi er mange mennesker i byen og har desværre kun lidt natur tilbage.

Vores ambition er, at København skal være den grønneste by – af hensyn til københavnernes livskvalitet og trivsel og af hensyn til klimaet. De grønne pletter på bykortet nedkøler byen og opsuger CO2 fra atmosfæren.

Vi skal have mere vild natur – ikke mindre. Derfor skal vi selvfølgelig ikke plastre grønne åndehuller og unikke naturområder til med flere beton- og glasbygninger.

Vi er godt klar, at byen vokser i rekordfart – og at der kommer til at mangle endnu flere boliger. Især til byens studerende, singlerne med brug for få kvadratmeter og familierne med få penge i pungen.

Der skal være plads til alle i København – også dem, der ikke har råd til en lejlighed med vandudsigt i Nordhavn.

Men det kan faktisk lade sig gøre både at bevare Fælleden og bygge boliger. Ifølge Boligministeriet kan det lade sig gøre at skabe 92.800 nye boliger i København frem mod 2025 – uden at bygge på Amager Fælled.

Senest har Økonomiforvaltningen sort på hvidt vist, at der er alternativer til at bygge på Amager Fælled - et unikt og uerstatteligt rekreativt naturområde med afgørende betydning for menneske-, dyre- og planteliv.

Derfor foreslår Alternativet, at Borgerrepræsentationen én gang for alle begraver planerne om at bygge Fælleden og forpligter sig på at finde en løsning blandt de mange andre grunde.

*

I Alternativet har vi et ønske om at forandre København. Men den bæredygtige omstilling hverken kan eller skal alene ske på baggrund af beslutninger, truffet her på Rådhuset.

En bæredygtig omstilling kræver en kulturændring – en ændring inde i os hver især.

Derfor er Alternativet optaget at give kultur, kunst og foreningsliv langt mere opmærksomhed – også i kroner og ører på det kommunale budget.

Kultur, kunst og foreningsliv har ikke alene en værdi i sig selv, men har et enormt forandringspotentiale, fordi det påvirker alle aspekter af københavnernes liv og kan være med til at løse mange af de samfundsmæssige udfordringer, København står over for.

Fællesskabet i fodboldklubben Nørrebro United på Nørrebro bringer Ali og Anders tættere på hinanden og kan bidrage positivt til integrationen, såvel som folkesundheden.

Læseklubben på Brønshøj Bibliotek skaber mening og motivation og kan være med til at mindske ensomheden blandt byens ældre borgere.

Udstillingen om en lovmaskine i Nikolaj Kunsthal i Indre By indbyder til dialog, debat og refleksioner om vores samfund og demokrati.

De store internationale idrætsbegivenheder og de mange kulturfestivaler sætter København på landkortet, tiltrækker besøgende til byen og bidrager til byens økonomi.

Kultur er med andre ord ikke bare kultur. Kultur er identitet, fællesskab, arbejdspladser og livskvalitet og en del af løsningen for et bedre og mere bæredygtigt København.

Det er derfor, at vi vil styrke de kulturelle tilbud, bevare byens unikke og skæve kunstnermiljøer med atelierer og værksteder, understøtte kulturiværksættere og kreative erhverv og ikke mindst fremme København som eksperimental zone.

Kunst, kultur og foreningsliv skal være en integreret del af alle københavnernes hverdag, hvis vi vil skabe et bedre samfund.

*

Alternativet skal forhandle kommunens budget for første gang nogensinde. Det er på alle måder historisk. Vi har tasken fuld af konkrete ønsker og forslag. Og vi glæder os til at høre jeres.

Vores prioriteter er helt klare:

Vi arbejder for en grøn, social og økonomisk omstilling.

Vi vil have klimaet højere op på dagsordenen.

Og så ønsker vi, at kulturen skal spille endnu større rolle.

Tak for ordet.